

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ
ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ
мр Обрад Лукић
Књижевна критика Младе Босне

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ
<p>1. Датум и орган који је именовео комисију Наставно-научно веће Филозофског факултета у Новом Саду, 10. X 2014.</p> <p>2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен:</p> <p>др Миливој Ненин, ред. проф. за ужу научну област Српска и јужнословенске књижевности са теоријом књижевности (предмет: Српска књижевност и јужнословенске књижевности), 17. март 2005, Филозофски факултет у Новом Саду, ментор;</p> <p>др Горана Раичевић, ванред. проф. за ужу научну област Српска и јужнословенске књижевности са теоријом књижевности (предмет: Српска књижевност XX века), 23. 4. 2010, Филозофски факултет у Новом Саду;</p> <p>др Борјанка Трајковић, ванред. проф. за уже научне области Библиотеке науке и Историја српске књижевности, 09. 11. 2011, Педагошки факултет у Сомбору</p>
II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ
<p>1. Име, име једног родитеља, презиме: Обрад, Триво, Лукић</p> <p>2. Датум рођења, општина, република: 8. 9. 1954, Селачка, општина Котор Варош, Босна и Херцеговина</p> <p>3. Датум одбране, место и назив магистарске тезе: 29. 3. 2010, Филозофски факултет у Новом Саду, Одсек за српску књижевност, „Живот и књижевно дело Милоша Видаковића”</p> <p>4. Научна област из које је стечено академско звање магистра наука: Књижевне науке</p>
III НАСЛОВ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:
<i>Књижевна критика Младе Босне</i>

IV ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Навести кратак садржај са знаком броја страна поглавља, слика, шема, графикана и сл.

Докторска дисертација *Књижевна критика Младе Босне* написана је у обиму од 285 страна. Садржај чине следеће целине: I **Увод**

1. Предмет, циљ и методологија истраживања

II **Специфични историјски услови за развој књижевне критике Младе Босне**

1. Друштвено-политички контекст

2. Просветне и културне прилике

III **Критичари Младе Босне и њихово дело**

1. Главни представници књижевне критике

а) Димитрије Митриновић

б) Милош Видаковић

2. Остали критичари (П. Слијепчевић, Б. Јевтић, И. Андрић, В. Гафиновић, Ј. Варагић, Д. Радовић, Д. Мрас и Д. Илић)

IV **Главна обележја књижевне критике Младе Босне**

1. Импресионистичка критика

2. Естетички принципи

3. Критика према српској, хрватској и страниј књижевности (корелација)

4. Критика као средство идеолошке борбе

V **Закључак**

1. Филозофски хоризонт књижевне критике Младе Босне

VI **Литература**

1. Извори – цитирани чланци и књиге

2. Остала употребљена литература

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Средишњи део ове прегледно урађене докторске дисертације чини поглавље *Критичари Младе Босне и њихово дело*. Унутар тог поглавља издвојени су главни представници књижевне критике Младе Босне (Димитрије Митриновић и Милош Видаковић) и остали критичари (Перо Слијепчевић, Боривоје Јевтић, Иво Андрић, Владимир Гафиновић, Јово Варагић, Драгутин Радовић, Драгутин Мрас и Данило Илић).

Наравно, ова констелација снага (подела на важније и „остале“ књижевне критичаре) важи само у оквиру ове докторске тезе – јер ту се посматра књижевна критика Младе Босне. Јасно је да су Перо Слијепчевић или Иво Андрић, касније исписали антологијске странице српске књижевне мисли и надишли рад Милоша Видаковића, на пример. Овај рад је, дакле, писан са јасно израженом књижевноисторијском свешћу. При том, аутор има страховиту дисциплину – не дозвољава рукавима текста да се наметну и да напуштају главни ток. Мада се мора признати да читање књижевне критике Младе Босне једнако има у виду и оно што је тражење заједничког именитеља између тих тада младих људи, као и

тражење нијанси у приступу истим писцима према којима су се критичари Младе Босне одређивали. (То је лако показати у односу према Вељку Петровићу или Петру Кочићу, на пример.) Припадајући српској књижевности, а живећи у туђој држави (Аустроугарска) критичари Младе Босне се ломе између цензуре и аутоцензуре и понекад се ту крију нијансе нејасне данашњим читаоцима.

Са друге стране у овом раду се чита поштовање према претходним истраживачима (у првом реду према Предрагу Палавестри). Али, још више се намеће утисак о темељности овог читања. Дакле, литература није цитирана посредно, већ је докторанд редовно читао изворно објављене текстове у књижевној периодици и на тај начин, као да нам је пренео део духа тог времена. Природно, није се остајало само на књижевној критици – отуда, када је то било неопходно, у игру се уводи и однос према Ивану Мештровићу. Не бежи докторанд од оног што је политика, што су родољубиве теме; међутим, редовно је у првом плану књижевна критика Младе Босне сагледана у својој целовитости. А та целовитост значи да је књижевна критика Младе Босне посматрана у контексту српске књижевне критике – и да се ту јасно види како је та критика „начела“ ону грађанску умереност критичара који су окупљени око *Српског књижевног гласника*. Вредности те књижевне критике најпре се виде у односу према спорним писцима српске књижевности. Стога се данас много уверљивијим чине оцене које су припадници Младе Босне изrekli о Владиславу Петковићу Дису, на пример. Тако су у годинама пред Први светски рат критичари Младе Босне отворили врата авангарди.

VI Списак научних и стручних радова који су објављени или прихваћени за објављивање на основу резултата истраживања у оквиру рада на докторској дисертацији

уз напомену:

Таксативно навести називе радова, где и када су објављени. У случају радова прихваћених за објављивање, таксативно навести називе радова, где и када ће бити објављени и приложити потврду о томе.

1. „Милош Видаковић као критичар”, *Ослобођење*, Српско Сарајево, 23, 30. октобар, 6, 13, 20, 27. новембар, 4. децембар, 2002, стр. 17.
2. „Поезија Вељка Петровића у контексту ’златног века’ српског песништва”, *Настава*, 5–6, Бања Лука, 39–48.

VII ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Полазћи од сазнања да књижевна историографија до сада није посветила довољно пажње делатности писаца Младе Босне и хипотезе о значају њихове књижевнокритичке делатности, мр Обрад Лукић својим истраживачким радом у докторској дисертацији *Књижевна критика Младе Босне* попуњава један од ’брисаних простора’ наше књижевне и културне историје с почетка 20. века. Акцент у истраживању стављен је на оне аспекте који су били предмет критике писаца Младе Босне. Највише простора посвећено је самим ауторима (Д. Митриновићу, М. Видаковићу, П. Слијепчевићу, В. Гађиновићу, Б. Јевтићу, Д. Радовићу, Д. Мрасу, Д. Илићу, И. Андрићу) и њиховом делу, естетским и поетичким полазиштима њихове критике, валидности њихових критеријума и значају њихових судова. Уз то, неминовно, описан је контекст који је детерминисао

настанак, идејно-теоријска и естетска полазишта, критеријуме, улогу и развој књижевне критике Младе Босне. Такође, утврђени су заједнички именитељи критике тог засебног и значајног круга критичара (њени естетски принципи, етичка начела, идејна обележја, идеолошке тенденције и филозофски аспекти).

VIII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

НАПОМЕНА: Експлицитно навести позитивну или негативну оцену начина приказа и тумачења резултата истраживања.

Приказивање и тумачење резултата истраживања прилагођено је конкретним захтевима које изискује тема *Књижевна критика Младе Босне*; подразумева интердисциплинарни приступ (осим на књижевне чињенице ослања се на релевантна историјска, социолошка и филозофска сазнања) и плурализам метода својствен како спољашњем, тако и унутрашњем приступу: почев од биографског, преко доминантно аналитичког поступка до, нужно, феноменолошког.

Кандидат мр Обрад Лукић у докторској дисертацији *Књижевна критика Младе Босне* монографски је представио оно што се о том предмету на другим местима дотиче тек парцијално; док досадашњи увиди критику Младе Босне свде на регионалну књижевну баштину, мр Обрад Лукић на овај феномен сагледава шире у оквиру српске књижевнокритичке мисли. Најпре, разматра теоријске основе критичког мишљења припадника Младе Босне, мотиве и претпоставке у анализи и оцени књижевних и културних појава; потом, описује критичарске резултате припадника те књижевне скупине, услове и утицаје под којима су се развијали, објашњава њена обележја и смисао, представља њене носиоце, сагледа њихову улогу и значај, идеје и филозофске ставове.

Истраживање мр Обрада Лукића доноси нове, аргументоване податке и закључке неопходне за разумевање књижевне критике Младе Босне. Докторска дисертација *Књижевна критика Младе Босне* у књижевној науци представља напредак и допринос сазнањима о особеностима и генези књижевнокритичке мисли у српској књижевности.

IX КОНАЧНА ОЦЕНА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:
НАПОМЕНА: Експлицитно навести да ли дисертација јесте или није написана у складу са наведеним образложењем, као и да ли она садржи или не садржи све битне елементе. Дати јасне, прецизне и концизне одговоре на 3. и 4. питање.
1. Да ли је дисертација написана у складу са образложењем наведеним у пријави теме
2. Да ли дисертација садржи све битне елементе
3. По чему је дисертација оригиналан допринос науци
4. Недостаци дисертације и њихов утицај на резултат истраживања
1. Дисертација кандидата мр Обрада Лукића <i>Књижевна критика Младе Босне</i> у потуности је написана у складу са образложењем наведеним у пријави тезе;
2. Докторска дисертација <i>Књижевна критика Младе Босне</i> садржи све битне елементе;
3. По монографски целовитом, систематичном и детаљном осветљавању књижевнокритичког дела припадника Младе Босне докторска дисертација предствља оригиналан и валидан допринос науци;
4. Дисертација нема недостатака који би утицали на резултате истраживања.
X ПРЕДЛОГ:
На основу укупне оцене дисертације, комисија предлаже:
да се докторска дисертација <i>Књижевна критика Младе Босне</i> прихвати, а кандидату, мр Обраду Лукићу, одобри одбрана.

Нови Сад,
3. новембар 2014.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ:

_____
др Миливој Ненин, ред. проф., ментор

_____
др Горана Раичевић, ванред. проф.

_____
др Борјанка Трајковић, ванред. проф.